

ministeren til at tage de nødvendige politiske initiativer.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og til det stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Mindretallet finder, at afviklingen af de danske sanktioner bør være afstemt med den sydafrikanske regerings og parlamentets skridt til ophævelse af apartheidlovgivningen. Mindretallet finder derfor, at forbud mod nye danske investeringer og handel med tjenesteydelser samt sanktionerne vedrørende Walvis Bay bør ophæves nu, hvor forslag om afvikling af de resterende apartheidlove er blevet fremsat i det sydafrikanske parlament, og at afvikling af den resterende del af lov om forbud mod handel med Sydafrika og mod import af kul finder sted, når det sydafrikanske parlament ultimo juni har vedtaget de fremsatte lovforslag. Først når FN's Sikkerhedsråd ophæver den bindende våbenembargo, vil der være grundlag for en ophævelse af forbud mod salg af våben m.v. til Sydafrika.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* og vil redegøre for sin stilling til det stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et flertal inden for mindretallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) udtaler, at udviklingen går hurtigere end selv de største optimister har kunnet forvente. Selv Nigerias udenrigsminister udtalte så sent som den 13. maj 1991, at de ville påbegynde fjernelsen af sanktionerne mod Sydafrika.

Lovgivningen til ophævelse af apartheid vil være gennemført inden den 21. juni 1991, hvor det sydafrikanske parlament går på ferie. Nu må det være op til verden udenom at vise, at vi står ved vores ord og ophæver de sanktioner, der var betinget af fjernelsen af apartheidloven.

Ingen bør lade sig skræmme af Nelson Mandela til at forhale sanktionerne. ANC står ikke enigt bag nogen af de udtalelser, der kommer i stride strømme, hvilket man kan se af alle de modstridende udtalelser. Lad os derfor nøjes med at følge det sorte flertal i Sydafrika, der fo-

retrækker arbejde frem for kamp. Fjernelse af sanktionerne giver mulighed for arbejde til alle.

Et mindretal inden for mindretallet (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) finder det på nuværende tidspunkt vigtigt, at sanktionerne mod Sydafrika ophæves af to grunde. For det første vil det sikre en fortsættelse af reformprocessen, såfremt de Klerk over for sine modstandere i Sydafrika kan vise, at udlandet værdsætter de fremsatte love til fjernelse af apartheid. Såfremt man fastholder boykotten, vil dette kunne bruges af de reaktionære kræfter, der ønsker reformprocessen stoppet. Omverdenen vil derved spille de kræfters spil, der ønsker apartheid opretholdt. I forbindelse med Sovjets reformer i disse år har et stort flertal i Folketinget ønsket økonomisk støtte og samarbejde for at fremme processen. Centrum-Demokraterne mener, at samme argument kan bruges over for reformerne i Sydafrika.

For det andet fremgår det tydeligt af EF-ambassadørernes rapport om de fremsatte lovforslag, at en stor del af de resterende problemer i landet vil være af social karakter. Uligheden mellem sorte og hvide vil ikke længere bygge på love, men på praktiske, sociale og uddannelsesmæssige problemer. Kun gennem øget økonomisk vækst og internationalt samarbejde vil Sydafrika kunne løse disse problemer på en forholdsvis kort tid. Sanktionernes økonomiske bremse på landet vil altså medvirke til, at forskelsbehandlingen i den praktiske verden vil fortsætte længe. Dette finder Centrum-Demokraterne urimeligt over for den svage del af det sydafrikanske samfund. I virkeligheden skulle Danmark gå i spidsen med økonomisk samarbejde, måske med egentlig bistandshjælp. Sydafrikas leder har vist viljen til at fjerne apartheid, nu må omverdenen vise viljen til at støtte og fremskynde processen.

Et *tredje mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Hvis ændringsforslaget forkastes og lovforslaget sættes til afstemning i dets nuværende form, indstiller Kristeligt Folkeparti lovforslaget til forkastelse.

Kristeligt Folkeparti ønsker, at Danmark aktivt skal støtte arbejdet for menneskerettigheder og demokrati i Sydafrika. Ligesom sanktio-